

Sytuacje trudne związane z relacjami interpersonalnymi w środowisku pracy nauczyciela

Prof. UAM dr hab. Jacek Pyżalski

Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Psychospołeczne warunki pracy w szkole a nasilenie przemocy w relacji nauczyciel-uczeń
- NCBiR
- Instytut Medycyny Pracy w Łodzi

Zobaczmy, czy dużo jest takich problemów...

- To, że przygotowanie w tym obszarze jest problemem wskazuje wiele badań, także tych związanych ze stresem zawodowym
- Ale te problemy to nie tylko relacje interpersonalne nauczyciel-dziecko, ale też nauczyciel-dyrektor, nauczyciel-nauczyciel, nauczyciel-rodzic

Ostatnie 2 tygodnie	ani razu	1-2 razy	3-4 razy	5 lub więcej razy
Uczeń ściągał podczas sprawdzianu.	50	36	9	5
Uczeń używał wulgarnych słów lub gestów.	53	31	10	6
Uczeń ignorował lub odmówił wykonania Pana(i) poleceń.	55	32	8	4
Uczeń korzystał z telefonu, np. wysyłał SMS.	56	29	10	5
Uczeń zajmował się na zajęciach innymi sprawami (czytał gazetę, grał w karty itp.).	60	29	7	4
Uczeń komentował Pana(i) wypowiedzi, przejęzyczenia.	74	21	4	2

Ostatnie 2 tygodnie	ani razu	1-2 razy	3-4 razy	5 lub więc ej razy
Uczeń groził kolegom.	76	18	4	2
Uczeń niszczył rzeczy należące do innych uczniów.	78	20	2	0
Uczeń rzucał przedmiotami po pomieszczeniu.	80	16	2	1
Uczeń niszczył mienie szkoły (np. meble, ściany).	81	16	2	1
Uczeń wyszedł z sali bez Pana(i) pozwolenia.	87	10	2	1
Uczeń pobił innego ucznia.	88	10	2	1

Ostatnie 2 tygodnie	ani razu	1-2 razy	3-4 razy	5 lub więcej razy
Uczeń zachowywał się na lekcji jakby był pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.	91	6	2	1
Uczeń podczas zajęć zasnął.	95	5	0	0
Uczeń filmował lub nagrywał Pana(i) zajęcia mimo, że Pan(i) tego nie chciał(a).	96	3	1	0
Uczeń groził Panu(i).	97	3	0	0
Uczeń zniszczył rzeczy należące do Pana(i).	97	3	0	0

	zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie
Stosowanie kar cielesnych w szkole powinno być zabronione w każdej sytuacji.	69	21	7	3
Nauczyciel powinien mieć więcej środków do dyscyplinowania uczniów.	46	39	10	4
Problemy wychowawcze wynikają z tego, że uczniowie mają więcej praw od nauczycieli.	39	33	20	8
Są uczniowie w stosunku do których działają jedynie ostre słowa lub krzyk.	20	44	26	10
Aby w szkole panował porządek uczeń powinien chociaż trochę bać się nauczyciela.	17	33	33	17
Są uczniowie w stosunku do których kary cielesne wydają się być jedyną metodą.	11	19	23	47

Siła?

- ***„Uczeń na kilka minut idzie do kąta. Jeśli te działania nie pomagają po skończonych zajęciach przeprowadzam rozmowę z rodzicem”*** (K. n. zintegrowane, 4)
- ***„Proszę by mnie zastąpił skoro ma tyle do powiedzenia*** (K. 24 lata stażu)
- ***„Pytam. Zwykle osoba pytana nie wie o co chodzi. Zostaje odpowiednio oceniona”*** (K. j. angielski, 13)
- ***„Biorę ucznia do odpowiedzi”*** (K. j.polski, 7)
- ***„Stawiam do kąta (uczeń klęczy z podniesionymi rękoma”*** (K. j.angielski, 4)
- ***„Uczeń wyjmuję kartkę i pisze kartkówkę z obecnej lekcji”*** (K., 8)

A może uległość ?

- *Mam coraz więcej problemów z utrzymaniem dyscypliny, bo trafiłam do tej szkoły do tego środowiska po raz pierwszy”* (K. n. zintegrowane, 14)
- *„Stukam długopisem o stół i proszę o ciszę ale młodzież jest coraz trudniejsza”* (K. j. francuski, 10)
- *„Stukam palcem albo długopisem w stół – ale młodzież wymaga coraz więcej uwagi. Jest to dużym nakładem mojej pracy”* (K. historia, 6)

W stronę praktycznych rozwiązań...

- Nie tylko dydaktyka musi być dostosowana do wieku dziecka
- Rozwój społeczny
- Relacja nauczyciel – uczeń
- Klimat emocjonalny działań

Wróćmy do przykładu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Metody

- Umówienie się na gest
- List na ławce

Potęga słoja z makaronem i inne paradoksy nagrody i pochwały

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

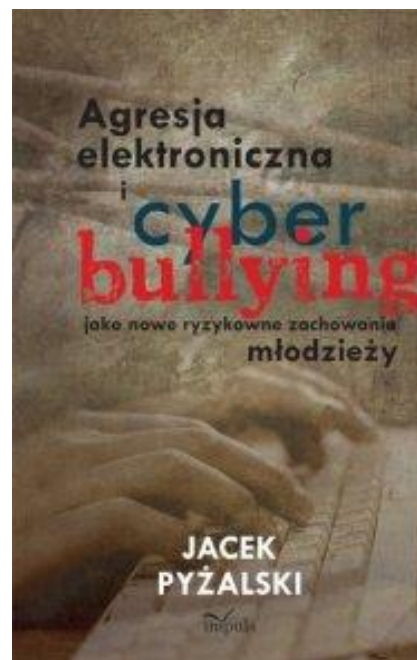
Pytania

- Co różni słoć od tablicy z oceną?
- Jak długo sypać?
- Czy odsypywać w przypadku złego zachowania?
- Czy ustalać reguły?
- Jak ustalić nagrodę? Co ma być nagrodą?
- Jak dostosować do dzieci w różnym wieku?
- Czy mogą się zdarzyć różne niespodzianki? Jak im zapobiec?

pyzalski@poczta.onet.pl

www.jacekpyzalski.pl

R!BUSD

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękuję

www.jacekpyzalski.pl

Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego

